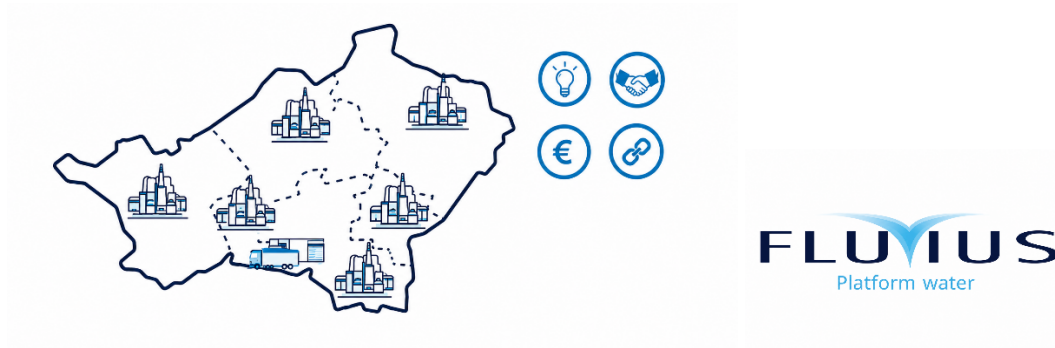

Memo overdrachtdossier portefeuillehouders water en riolering, klimaatadaptatie

Fluvius – regionale samenwerking voor een toekomstbestendige leefomgeving

Kern

In de regio Zuid-West Drenthe en de Kop van Overijssel werken de gemeenten Steenwijkerland, Meppel, de Wolden, Hoogeveen, Midden-Drenthe en Westerveld samen met Waterschap Drents Overijsselse Delta, de provincies Overijssel en Drenthe en de drinkwaterbedrijven WMD en Vitens binnen Fluvius. In dit samenwerkingsverband bundelen partners hun krachten rond de opgave voor waterketen en klimaatadaptatie.

Sinds de start in 2008 is Fluvius uitgegroeid van een samenwerking gericht op de afvalwaterketen naar een brede regionale aanpak voor klimaatadaptatie en de waterketen. Fluvius is inmiddels een volwassen netwerk waarin partners regionaal samenwerken aan het Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) en het Bestuursakkoord Water door kennis te delen en gezamenlijke oplossingen te ontwikkelen. Deze vorm biedt flexibiliteit om snel in te spelen op nieuwe ontwikkelingen en regionale behoeften. Zie voor meer informatie over Fluvius: www.fluviusnieuws.nl

Dit regionale samenwerkingsverband vormt de schakel tussen lokale uitvoering en landelijke kaders (o.a. DPRA en Bestuursakkoord Water).

Bestuurlijke opgave

De water- en klimaatopgaven worden complexer en overstijgen de gemeentelijke schaal. Extreme neerslag, droogte, hitte en druk op de drinkwatervoorziening vragen om integrale keuzes binnen schaarse ruimte en middelen. Deze opgaven raken direct aan woningbouw, economie, gezondheid en leefbaarheid. Regionale samenwerking is noodzakelijk om bestuurlijk richting te geven, prioriteiten te stellen en uitvoeringskracht te organiseren.

Meerwaarde van Fluvius

- Gezamenlijke koers en prioritering (RAS/RUA)
- Efficiënter gebruik van middelen, kennis en capaciteit
- Grotere uitvoeringskracht en kostenbesparing
- Sterkere positie richting provincie en Rijk
- Versnelling van klimaatadaptatieve maatregelen

Resultaten en impact

- Regionale klimaatatlas en doorwerking in beleid en uitvoering
- Eenduidige standaarden voor klimaatadaptief bouwen en hitteaanpak
- Regionale en lokale adaptatiestrategieën en uitvoeringsagenda's
- Gezamenlijk Riolerings- en Waterprogramma
- Financiële impuls (€5 miljoen) en structurele kostenreductie
- Subsidies en maatregelen voor inwoners en bedrijven
- Bijdrage aan een gezondere, groenere en economisch sterke leefomgeving

Werkwijze en governance: Organisatie Fluvius

Fluvius kent een duidelijke structuur: Deze structuur borgt samenhang tussen strategie, beleid en uitvoering en maakt snelle opschaling mogelijk.

- **Stuurgroep:** bestuurlijke afstemming en besluitvorming.
- **Regiegroep:** managers met mandaat vanuit de partners; verantwoordelijk voor uitvoering en doorzettingskracht.
- **Projectgroepen DPRA en waterketen:** beleidsadviseurs en inhoudelijke experts die de gezamenlijke opgaven voorbereiden.
- **Werkgroepen:** richten zich op concrete projecten, instrumenten en kennisontwikkeling.

Vertegenwoordiging vanuit **[naam partner]**

Stuurgroep:

Regiegroep:

Projectgroep DPRA:

Projectgroep waterketen:

Programmateam (contact)

- Ambtelijk voorzitter: Theo Vlaar
- Programmamanagers: Marieke Ekelenkamp, Dennis van Heteren
- Programmasecretaris: Mert Karakus

Financiën

De gezamenlijke inzet bedraagt jaarlijks €143.000 voor organisatie en klimaatadaptatie en €30.000 voor de waterketen. Aanvullende projecten worden separaat vastgesteld. Kostenverdeling vindt plaats op basis van afgesproken verdeelsleutels programma's Waterketen en DPRA:

Naam	Onderling verrekenpercentage pijler waterketen
Gemeente De Wolden	10,51
Gemeente Hoogeveen	21,40
Gemeente Meppel	12,84
Gemeente Midden-Drenthe	13,04
Gemeente Steenwijkerland	18,48
Gemeente Westerveld	9,73
Waterschap Drents Overijsselse Delta	14,00
Totaal	100,00

DPRA		Onderling verrekenpercentage
Gemeente De Wolden	1/3 deel	12,22
Gemeente Hoogeveen		24,88
Gemeente Meppel		14,93
Gemeente Midden-Drenthe		15,16
Gemeente Steenwijkerland		21,49
Gemeente Westerveld		11,32
Waterschap Drents Overijsselse Delta	1/3 deel	100
Provincie Overijssel	1/3	20
Provincie Drenthe	deel	80

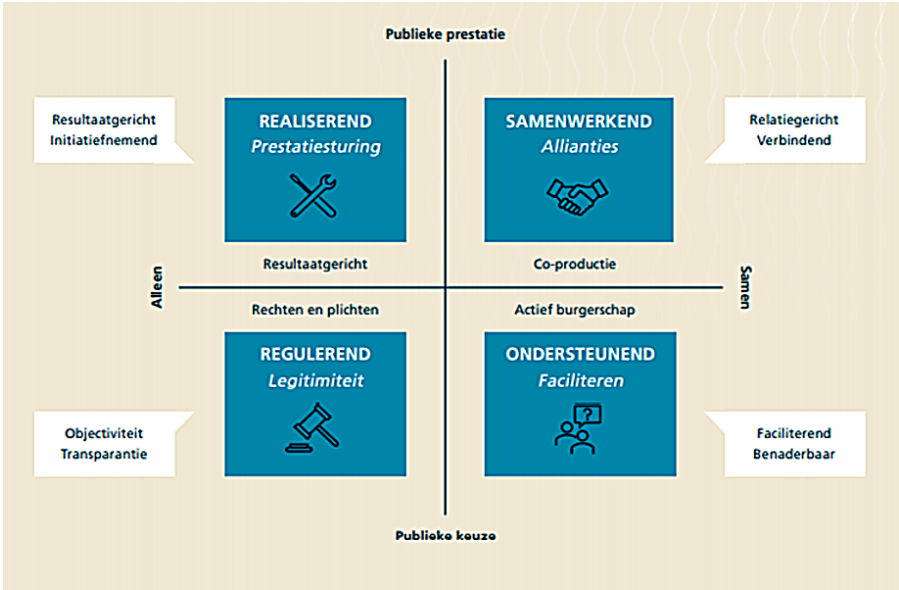
De samenwerkingspartners leveren ieder hun personele inzet voor stuurgroep, regiegroep en projectgroepen. Daarnaast leveren ze een personele bijdrage aan de regionale uitvoeringsprogramma's Waterketen en Klimaatadaptatie/DPRA.

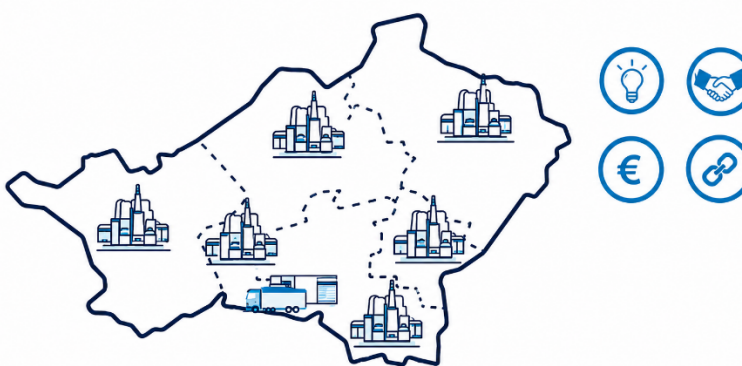
Bijlagen

1. Samenwerkingsovereenkomst (SOK 2022–2027) en
2. Addendum bij SOK 2025.
3. Factsheet waterketen
4. Factsheet DPRA
5. Bouwsteen om de gemeenteraad te informeren over Fluvius
6. Evaluatie met leden stuurgroep voorjaar 2026 + bestuurlijke dilemma's

Factsheet Fluvius en Klimaatadaptatie versie 2026

Wat is klimaatadaptatie?	Klimaatadaptatie is het proces waarbij de samenleving zich aanpast om de schadelijke gevolgen van klimaatverandering te voorkomen of te beperken en kansen die klimaatverandering biedt te benutten.
Wat is het beleidskader?	Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA). Het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie is een plan van Nederlandse overheden om wateroverlast, hittestress, droogte en de gevolgen van overstromingen te beperken. Het doel van het plan is dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is ingericht. Gemeenten, waterschappen, provincies en het Rijk werken samen aan de ambities in dit plan en hebben zich daarvoor ook verenigd in werkregio's. Het Deltaplan is opgebouwd uit 7 ambities 7 ambities voor een waterrobuuste en klimaatbestendige inrichting van Nederland - Uitvoeringsagenda opstellen - Kwetsbaarheid in beeld brengen - Risicodialog voeren en strategie opstellen - Stimuleren en faciliteren - Handelen bij calamiteiten - Meekoppelkansen benutten - Reguleren en borgen De werkregio Fluvius legt jaarlijks verantwoording af aan het Rijk/ de Deltacommissaris over de voortgang.

Wat is de visie?	Visie: In 2050 is onze regio klimaatbestendig en waterrobuust ingericht. Wij streven naar een veilige, gezonde, aantrekkelijke en economisch robuuste regio ondanks de verwachte klimaatverandering en -extremen in 2050 (hevige neerslag, langdurige droogte, extreme hitte en overstromingsrisico's). Om de visie te realiseren maken we onderscheid tussen strategische (2050) en operationele doelen (2022-2027) en inspanningen (maatregelen uit de uitvoeringsagenda 2022-2027). Deze zijn weergegeven in een doelenboom. In 2027 volgt een herijking- actualisatie.
Welke rollen en sturingsmogelijkheden hebben we?	Om klimaatrobuust en waterbestendig te worden in 2050 hebben we, naast alle overheden, iedereen nodig. Van inwoners, bedrijven tot natuurorganisaties, van agrariërs tot woningcorporaties, van GGD tot Veiligheidsregio. Dat vraagt om verschillende rollen en sturingsmogelijkheden. • In de rol van <u>regulerende of rechtmatige</u> overheid legt een gemeente, waterschap of provincie legt juridisch bindende regels op om partijen tot acties te verplichten. Zo ontwikkelen we gezamenlijke richtlijnen voor klimaatbestendig nieuwbouw. • In de rol van de <u>realiserende of presterende</u> overheid geef je als overheid sturing door zelf maatregelen te nemen. Je realiseert maatregelen en doet investeringen. In de meeste gevallen gaat het dan om maatregelen op het eigen grondgebied, de inrichting van de openbare ruimte, zoals de wegen en infrastructuur. Dit doen we bijvoorbeeld in projecten met de Impulsgelden (een rijkssubsidieregeling om klimaatadaptatie te versnellen).

	• De rol van de <u>samenwerkende</u> overheid houdt in dat je als overheid de samenwerking zoekt met de andere partijen, bijvoorbeeld afspraken over klimaatadaptieve maatregelen met woningbouwcorporaties. • Als <u>ondersteunende of responsieve</u> overheid stel je je vooral faciliterend en ondersteunend op. Binnen Fluvius geven we hier onder andere invulling aan door een financiële stimuleringsregeling te ontwikkelen waarmee inwoners hun tuin klimaatbestendig kunnen inrichten.
Regionale samenwerking in werkregio Fluvius	
Wat is Fluvius?	 Fluvius is ontstaan in 2010 op basis van het Bestuursakkoord Water als samenwerking in de waterketen (met name riolering en rioolwaterzuivering) van gemeenten Midden-Drenthe, Hogeveen, De Wolden, Westerveld, Meppel en Steenwijkerland en het Waterschap Drents Overijsselse Delta. De werkregio Fluvius werkt sinds 2018 samen in de opgave klimaatadaptatie met provincies Drenthe en Overijssel. Met de werkregio Fluvius wordt dus bedoeld: de waterketen-partners én provincies Drenthe en Overijssel. In 2025 hebben de drinkwaterbedrijven Vitens en WMD zich bij de samenwerking gevoegd. Fluvius is één van de 45 werkregio's in ons land.
Wat is de regionale opgave voor Fluvius?	De DPRA-werkregio Fluvius beslaat een overwegend landelijk gebied in het zuidwesten van de provincies Drenthe en de Kop van Overijssel, binnen het beheergebied van Waterschap Drents Overijsselse Delta. Het landschap wordt gekenmerkt door hoger gelegen zandgronden, afgewisseld met beekdal en veen- en kleigebieden. Het gebied kent relatief weinig verstedelijking en wordt gedomineerd door landbouw, natuur en kleinere kernen. Door de hoge ligging en doorlatende bodems is het systeem van nature gevoelig voor droogte, terwijl bij hevige neerslag juist snel afvoer optreedt richting lager gelegen gebieden.

	gebieden. Deze fysisch-geografische kenmerken maken dat waterbeheer en bodemgesteldheid sterk sturend zijn voor de ruimtelijke en klimaatadaptieve opgaven in de regio. Onze werkregio heeft te maken met het veranderende klimaat en de bijbehorende weersextremen. Zo krijgen we vaker te maken met hevige regenval, langdurige droogte, hittestress en hoge piekafvoeren in de beken. De schade door wateroverlast in de regio kan bij het huidige klimaat tot aan het jaar 2050 oplopen tot 250 miljoen euro, en bij sterke klimaatverandering tot 400 miljoen euro. Daarbij komt nog de materiële en immateriële schade door hitte, droogte en overstromingen. Aanpassen aan en meebewegen met deze klimaatverandering is noodzakelijk. In de Regionale Adaptatiestrategie (RAS) en Regionale Uitvoeringsagenda 2022-2027 (RUA) beschrijven we hoe we binnen werkregio Fluvius willen werken om onze werkregio klimaatbestendig te maken en wat we daarvoor de komende jaren concreet gaan doen. Met deze RAS en RUA geven we invulling aan het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA) uit 2018.
Tijdshorizon	De RAS is opgesteld voor een periode van 7 jaar. Deze opgave vraagt om een (middel)lange termijnstrategie, om de strategische doelen te halen. De RUA heeft dezelfde tijdshorizon, echter de uitvoeringsagenda wordt jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd. De RAS en RUA zijn eind 2021 bestuurlijk vastgesteld door alle deelnemende partners. In 2026 wordt de balans opgemaakt van de eerste cyclus DPRA en gestart met de nieuwe stresstesten, risicodialogen en de strategie voor de twee cyclus. Deze tweede cyclus start vanaf 2028. Bij de voorbereidingen van de tweede cyclus gaan we doelen formuleren vanuit de drie niveaus van de adaptatiepiramide. Wat is de Adaptatiepiramide? Handelen bij extremen We zijn voorbereid op extreme gebeurtenissen. Onze inwoners, bedrijven, instellingen en hulpdiensten weten wat ze moeten doen. Technische maatregelen treffen Technische maatregelen bieden bescherming tegen extremen waar het natuurlijk systeem ontoereikend is. Natuurlijk systeem benutten We verstevigen het natuurlijk systeem als fundament en maken water en bodem sturend. Voorbeelden voor Hitte & Droogte - Hitteplannen Blauwalgwaarschuwingen - Airconditioning Peilbeheer Irrigatie Doorspoelen - Groene steden Groene daken Infiltreren en vasthouden
Visie	In 2050 is onze regio klimaatbestendig en waterrobuust ingericht.

Strategische doelen	1. Leefbare steden en dorpen - Wij willen gezond en prettig wonen en werken ondanks het veranderende klimaat. Dit doen wij door onze fysieke omgeving klimaatbestendig in te richten en daar inwoners en overnemers van private terreinen bij te betrekken; 2. Klimaatbestendige ruimtelijke ontwikkelingen - Wij willen beter anticiperen op klimaatverandering bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Als we nu iets ontwikkelingen houden we daarom rekening met het extreme weer van de toekomst; 3. Betrokken en actieve mensen - Iedereen is nodig om onze regio klimaatbestendig te maken. Als werkregio Fluvius kunnen wij dit niet alleen: zo'n 50 tot 70% van het oppervlak in bebouwd gebied is namelijk privaat terrein. Wij zorgen daarom dat onze inwoners en ondernemers bewuster zijn van de gevolgen van klimaatverandering en zorgen voor meer bereidheid bij bewoners en ondernemers tot het nemen van adaptieve maatregelen; 4. Adaptief landelijk gebied - Wij streven naar een toekomstbestendiger buitengebied voor landsbouw, natuur en recreatie, door de kansen en kwetsbaarheden van klimaatverandering te agenderen bij relevante netwerken en samenwerkingen in het landelijke gebied; 5. Robuuste vitale functies - De vitale functies van de regio willen we beter beschermen tegen toenemende hitte, wateroverlast, droogte en overstromingen. Wij houden rekening met onze eigen vitale functies en zorgen voor meer bewustwording van de risico's bij belangrijke eigenaren van vitale functies.
Wat levert het op? Wapenfeiten	De samenwerking binnen Fluvius levert aanzienlijke meerwaarde op doordat zij zorgt voor meer inzicht in klimaat- en wateropgaven, een sterkere bewustwording bij bestuurders en ambtenaren en een betere vertaling van regionale analyses naar lokaal beleid. Door kennisdeling en bundeling van capaciteit ontstaat bovendien meer uitvoeringskracht, waardoor ook kleinere gemeenten maatregelen kunnen realiseren die individueel moeilijk haalbaar zijn. Tegelijkertijd leidt de samenwerking tot efficiënter werken en kostenbesparing, terwijl de afstemming op stroomgebiedsniveau het mogelijk maakt om grensoverschrijdende opgaven effectiever aan te pakken. Hierdoor draagt Fluvius concreet bij aan zowel de kwaliteit als de voortgang van klimaatadaptatiemaatregelen in de regio. Een aantal resultaten uit de afgelopen periode zijn: • Klimaatatlas Fluvius • www.Fluviusnews.nl • Samenwerkingsovereenkomst • Bouwsteen voor maatlat klimaatadaptief bouwen / omgevingsprogramma • Bouwsteen voor lokaal hitteplan • Impulsregeling klimaatadaptatie € 5 miljoen subsidie besteed, o.a. voor regionaal project Vledder AA en Ootmaantlanden • Financiële stimuleringsregeling voor inwoners en bedrijven • Educatieproject klimaatadaptatie op 200 basisscholen in de regio
Wat kunt u doen als bestuurder?	Het handelingsperspectief voor de Fluvius-bestuurder ligt in het actief sturen op regionale samenwerking en het maken van bestuurlijke keuzes die de overgang van strategie naar uitvoering mogelijk maken. Dit betekent dat bestuurders over de grenzen

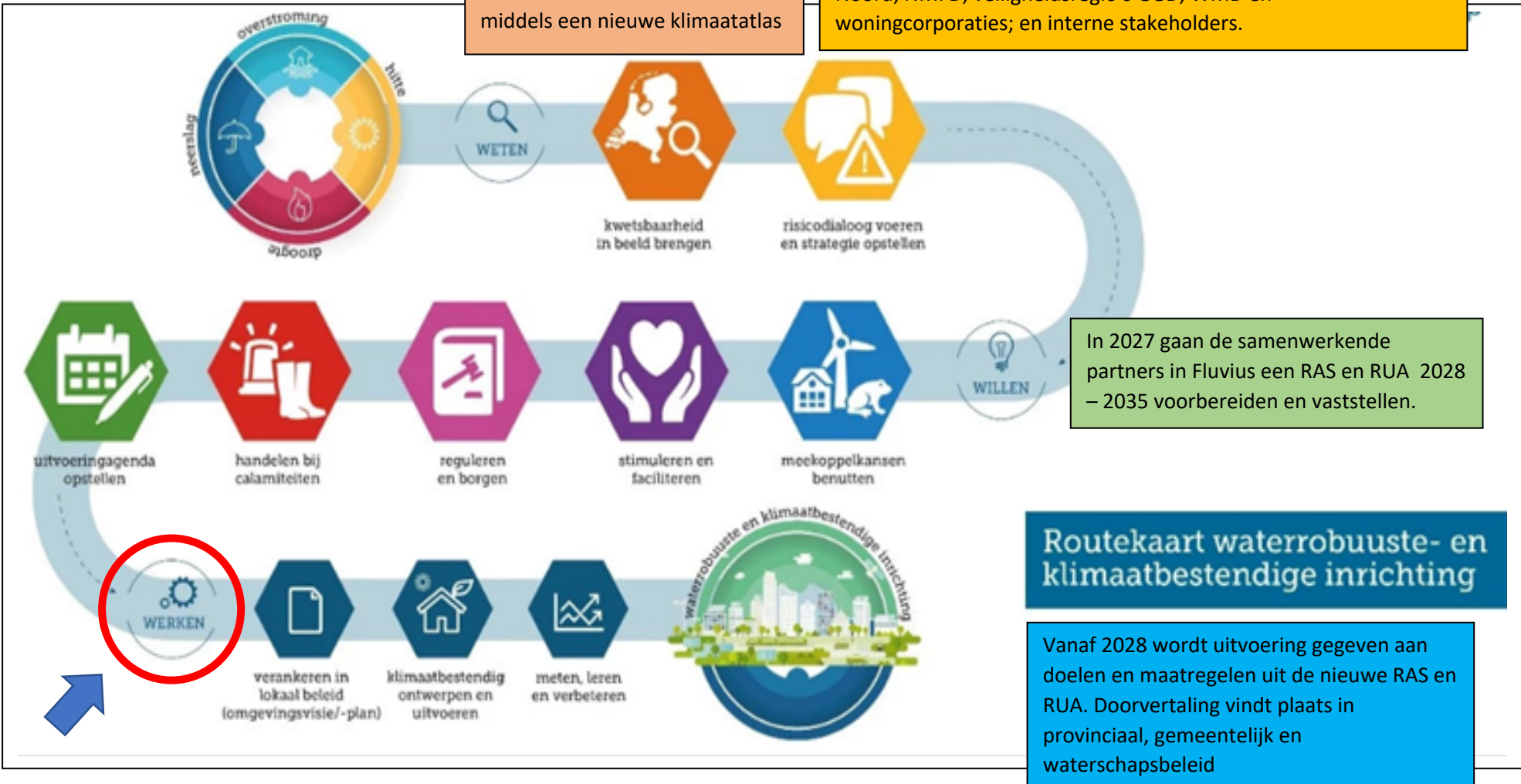
	van de eigen gemeente heen moeten kijken en handelen vanuit het gezamenlijke belang van het stroomgebied, inclusief het maken van afspraken over solidariteit en een eerlijke verdeling van kosten en baten. Tegelijkertijd vraagt het om het steviger verankeren van principes zoals ‘water en bodem sturend’ ¹ in beleid en besluitvorming, zodat klimaatadaptatie niet vrijblijvend blijft maar doorwerkt in ruimtelijke keuzes en investeringen. De bestuurder heeft daarbij een sleutelrol in het versterken van de uitvoeringskracht van de regio—ondanks het ontbreken van formeel mandaat—door commitment te organiseren, samenwerking te intensiveren en te sturen op concrete, fysieke maatregelen in het gebied.
Middelen	De deelnemende partners dragen naar rato financieel bij aan de werkregio. Deze verdeling is opgenomen in de geactualiseerde SOK (samenwerkingsovereenkomst). De drinkwaterbedrijven dragen een vast bedrag per jaar bij.
Capaciteit (voor managers wel, voor bestuurders wellicht niet)	Om uitvoering te geven aan de RAS en RUA wordt vanuit de partners capaciteit beschikbaar gesteld. Hierbij wordt onderscheid gemaakt in: • Uren voor reguliere werkzaamheden – 100 uur per jaar per partner • Uren voor het uitvoeren van de maatregelen en de stakeholderanalyse – ruim 110 uur per partner per jaar nodig is. • Uren voor onvoorzien/ interne processen - 100 uur per partner per jaar. Per partner komt dit neer op gemiddeld 8 uur per week

¹ Water en bodem sturend is een principe in Nederland dat voorschrijft dat de natuurlijke eigenschappen van het water- en bodemsysteem leidend moeten zijn bij de keuzes over de inrichting van het land.

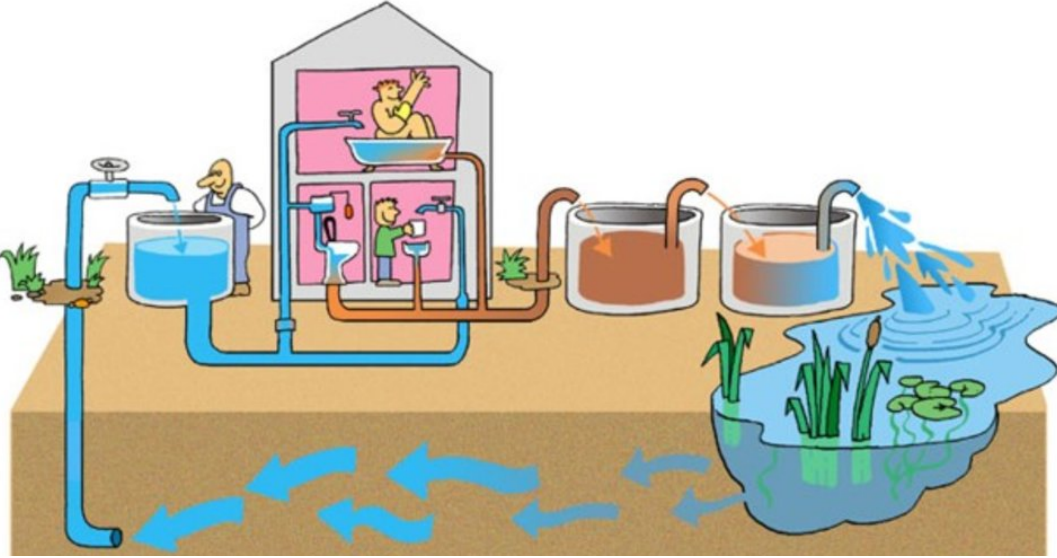
Routekaart DPRA Fluvius

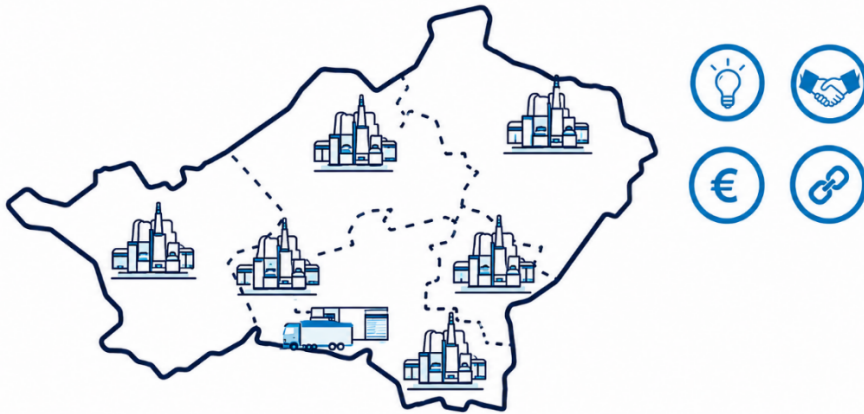
In 2026 brengen we voor Fluvius de kwetsbaarheden in kaart middels een nieuwe klimaatatlas

Daarna voeren we gesprekken met externe stakeholders: LTO-Noord, NMFD, veiligheidsregio's GGD, WMD en woningcorporaties; en interne stakeholders.

Factsheet Fluvius en Waterketen versie 2026

Wat is de waterketen?	De waterketen bestaat uit de drinkwatervoorziening en het verzamelen, transporteren en zuiveren van afvalwater. Elke partij heeft zijn eigen taken en verantwoordelijkheden bij het beheer van het stedelijk watersysteem in Nederland. Dat systeem bestaat uit de riolering, de buitenruimte, het oppervlaktewater en het grondwater. The diagram illustrates the water cycle. On the left, a blue pipe brings water from a reservoir to a house. Inside the house, a person is shown using a sink and toilet. A blue pipe carries the wastewater from the house to a treatment plant. The treatment plant consists of two large tanks where the water is being cleaned. Finally, the cleaned water is discharged into a body of water, represented by a pond with reeds. Blue arrows at the bottom indicate the flow of water from the reservoir, through the house and treatment plant, and back into the natural water cycle.
Wat is het beleidskader?	Bestuursakkoord Water (BAW): Uit een landelijk feitenonderzoek naar de doelmatigheid in de waterketen uitgevoerd in 2010 bleek dat een kostenbesparing in de waterketen kan worden gerealiseerd als gemeenten en waterschappen intensief gaan samenwerken en investeringen op elkaar afstemmen. Op basis hiervan hebben de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Unie van Waterschappen (UvW) afspraken gemaakt over een aanpak van de afvalwaterketen gericht op kostenbesparing, kwaliteitsverbetering en het verminderen van personele kwetsbaarheid: het Bestuursakkoord Water (BAW 2011). De aanpak is gericht op een intensieve samenwerking tussen gemeenten onderling en tussen gemeenten en het waterschap, zonder overhevelen van verantwoordelijkheden. Om hier regionaal invulling aan te geven heeft de werkregio Fluvius (de gemeenten Hoogeveen, Meppel, Westerveld, Steenwijkerland, Midden-Drenthe, De Wolden en het waterschap Reest en Wieden (inmiddels Waterschap Drents Overijsselse Delta) een samenwerkingsovereenkomst opgesteld gericht op doelmatiger waterbeheer door: • Het realiseren van kostenbesparingen in het beheer van de afvalwaterketen en het watersysteem;

	• Het behouden dan wel vergroten van de kwaliteit van de uitvoering van de beheertaken; • Het verminderen van de kwetsbaarheid bij de uitvoering van beheerstaken; • Het afstemmen van investeringen in de afvalwaterketen en stedelijk water. Op 31 oktober 2018 hebben de landelijke waterpartners aanvullende afspraken gemaakt op het Bestuursakkoord Water. Dit omdat nieuwe opgaven vragen om nieuwe afspraken. Het addendum bevat nieuwe en hernieuwde afspraken over de volgende onderwerpen: • De kansen van de informatiesamenleving • Risico's van digitale dreigingen • Het succes van regionale samenwerking • Implementatie van de Omgevingswet De afgelopen tijd is steeds meer aandacht voor waterkwaliteit vanuit zowel de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) als de Europese Richtlijn Stedelijk Afvalwater (ERSA). Het handelingsperspectief voor gemeenten bevindt zich vooral op het vlak van indirecte lozingen, foutaansluitingen van de riolering en overstorten. De gevolgen zijn nog niet helemaal duidelijk, maar binnen Fluvius anticiperen we op deze ontwikkelingen door ons goed voor te bereiden.
Regionale samenwerking in werkregio Fluvius	
Wat is Fluvius?	 The diagram illustrates the Fluvius region, which includes several water treatment plants (depicted as industrial buildings with smokestacks) and a truck, connected by dashed lines. To the right of the map are four circular icons: a lightbulb (representing innovation or ideas), a handshake (representing partnership or agreement), a Euro symbol (€) (representing finance or economics), and a chain link (representing connectivity or infrastructure).

	De gemeenten Meppel, Midden-Drenthe, Westerveld, De Wolden, Hoogeveen en Steenwijkerland, Waterschap Drents Overijsselse Delta en drinkwaterbedrijven WMD en Vitens, werken samen in de afvalwaterketen onder de naam Fluvius. Het betreft het werkgebied van het voormalige waterschap Reest en Wieden. De samenwerking richt zich op kennisuitwisseling en beoogt de kwaliteit van de uitvoering van de gemeentelijke watertaken en de afwegingen die daarbij aan de orde zijn verder te verbeteren en de kwetsbaarheid te verminderen. De samenwerking is gestart rondom de afvalwaterketen van het BAW 2011 (Bestuursakkoord Water) en inmiddels uitgebreid met klimaatadaptatie. WMD Drinkwater en Vitens zijn sinds 2025 als partner toegetreten tot Fluvius.
Wat is de regionale opgave voor Fluvius?	Het BAW liep in 2020 af en de doelen zijn regionaal en landelijk behaald. Zo wordt jaarlijks € 5 miljoen bespaard door slimme samenwerking (minder meerkosten). De samenwerking in de waterketen blijkt succesvol en een meerwaarde op te leveren. Ambtelijk is al voorgesorteerd op continuering doordat de gemeenten een gezamenlijk een Riolering- en Waterprogramma (RWP) 2023-2028 hebben opgesteld. De Fluvius gemeenten hebben gezamenlijk een Riolering- en Waterprogramma RWP 2023-2028 opgesteld, met voor elke gemeente een maatwerkdeel. Dit proces leidt tot kennis delen en kwaliteit, maar ook kostenbesparing door niet vijf keer, maar één keer een Riolering- en Waterprogramma 2023-2028 (hierna RWP) op te stellen. Hiermee beschrijven gemeenten hoe ze invulling geven aan de wettelijke gemeentelijke watertaken op het gebied van afvalwater, hemelwater en grondwater. Het RWP is de opvolger van het Watertakenplan 2016-2021. De regionale opgaven uit de RWP's en de aanvullende afspraken uit het BAW hebben we uitgewerkt in het Regionale Uitvoeringsprogramma Waterketen 2023-2028. De regionale opgave voor de waterketen: • In de planperiode 2023-2028 ligt een accent op klimaatadaptatie, met name op het beter omgaan met extreme buien. Er zit daarmee een duidelijke interactie tussen de Regionale Adaptatiestrategie (RAS)/ Lokale Adaptatiestrategie (LAS) en Regionale Uitvoeringsagenda (RUA) en Lokale Uitvoeringsagenda (LUA). • Kwaliteitsverbetering, vermindering personele kwetsbaarheid en kostenbesparing o.a. door kennisdelen rond opstellen en uitvoeren RWP • Invulling geven aan de hernieuwde afspraken uit het addendum van het BAW. • Invulling geven aan de uitkomsten van het branchestandaardonderzoek dat Fluvius in 2024 uitgevoerd heeft: dit is een onderzoeksmethode (ontwikkeld in de sector, o.a. door Stichting RIONED) waarmee organisaties hun benodigde en aanwezige capaciteit, kennis en competenties vergelijken met een vastgestelde norm voor de branche. Het geeft inzicht in tekorten, kwetsbaarheden en verbeterpunten in bijvoorbeeld personeelsbezetting en taakuitvoering. Uit het branchestandaardonderzoek blijkt dat er <u>structureel ruim 10 fte tekort is in de waterketen</u>, met risico's door krapte, versnipperde kennis en kwetsbare bezetting van sleutelrollen. Dit leidt tot hogere kosten, uitstel van werkzaamheden, kennisverlies en toenemende risico's voor volksgezondheid, infrastructuur, woningbouw en klimaatadaptatie. Fluvius

	wil dit aanpakken met een gezamenlijke regionale strategie gericht op instroom, kennisdeling, kennisontwikkeling en efficiëntere inzet van capaciteit, onder andere via traineeships en intensievere samenwerking.																											
Tijdshorizon	2023-2028																											
Middelen	De deelnemende partners dragen naar rato financieel bij aan de werkregio. Deze verdeling is opgenomen in de samenwerkingsovereenkomst die op 22 september 2022 is ondertekend door de Stuurgroep De benodigde middelen voor het ten uitvoer brengen van deze agenda schatten we per type maatregel als volgt in voor de periode 2023-2028: • Externe kosten: Onderzoek € 210.000, - in zes jaar, gemiddeld € 35.000 per jaar. • Proces (procesbegeleider 2,5 uur/week gedurende 40 werkweken + programmasecretaris) = 63.000 in zes jaar, gemiddeld €10.500 per jaar + PM kosten secretaris In totaal gaat het om een bedrag van € 273.000 voor de periode van 2023-2028, ca. 45.000 per jaar <i>exclusief eventuele kosten voor inhuur projectleiders</i>. De kosten worden jaarlijks verdeeld via de in de SOK afgesproken verdeelsleutel. <table><tr><td></td><td>Onderling verrekenpercentage</td><td>Kosten per jaar in €</td></tr><tr><td>Gemeente De Wolden</td><td>10,51</td><td>4730</td></tr><tr><td>Gemeente Hoogeveen</td><td>21,40</td><td>9630</td></tr><tr><td>Gemeente Meppel</td><td>12,84</td><td>5778</td></tr><tr><td>Gemeente Midden-Drenthe</td><td>13,04</td><td>5868</td></tr><tr><td>Gemeente Steenwijkerland</td><td>18,48</td><td>8316</td></tr><tr><td>Gemeente Westerveld</td><td>9,73</td><td>4378</td></tr><tr><td>WDOD</td><td>14</td><td>6300</td></tr><tr><td>TOTAAL</td><td>100</td><td>45.000</td></tr></table>		Onderling verrekenpercentage	Kosten per jaar in €	Gemeente De Wolden	10,51	4730	Gemeente Hoogeveen	21,40	9630	Gemeente Meppel	12,84	5778	Gemeente Midden-Drenthe	13,04	5868	Gemeente Steenwijkerland	18,48	8316	Gemeente Westerveld	9,73	4378	WDOD	14	6300	TOTAAL	100	45.000
	Onderling verrekenpercentage	Kosten per jaar in €																										
Gemeente De Wolden	10,51	4730																										
Gemeente Hoogeveen	21,40	9630																										
Gemeente Meppel	12,84	5778																										
Gemeente Midden-Drenthe	13,04	5868																										
Gemeente Steenwijkerland	18,48	8316																										
Gemeente Westerveld	9,73	4378																										
WDOD	14	6300																										
TOTAAL	100	45.000																										
Capaciteit	Om uitvoering te geven aan de regionale opgaven voor de waterketen wordt door de partners capaciteit beschikbaar gesteld. Per partner komt dit neer op gemiddeld 5 uur per week																											

